

אור דוד

פרשת שבוע	כניסת שבת			יציאת שבת		גיליון מספר	מוקדש לע"נ הבה"ח דוד צברדלינג ז"ל בן שלמה זלמן ושושנה נעמי הי"ו
	ירושלים	יבנה	מצפה רמון	ירושלים	יבנה	מצפה רמון	
ויחי	16:04	16:20	16:18	17:19	17:21	17:23	26

אורות הפרשה – הרב נאור מאיר גנון שליט"א.

בתהליך התשובה שכולנו עושים כל הזמן בחיינו יש שני שלבים: קודם כל אנו צריכים לשכוח קצת את הרע שעשינו. לא לגמרי כמובן כי יש להצטער על החטא, להתחרט, להתוודות ולקבל לעתיד שלא לעשותו עוד אך שהצער לא יהפוך לדייר קבע בלבנו ואז יהפוך ליאוש ועצבות שהם לא טובים. לכן צריך קצת לשכוח כדי לקבל כוחות להמשיך הלאה.

השלב השני הוא דווקא לזכור את החטאים כמו שאמר דוד המלך בתהלים: וחטאתי נגדי תמיד (פרק נא' פסוק ה'). שלב הזיכרון בא בסוף לאחר התשובה והתיקון. דווקא בזכות השכחה בהתחלה יש לנו כוחות גם לזכור בסוף.

כך גם מנשה ואפרים - מנשה מלשון נשייה שזה שכחה ואפרים מלשון פריין. מנשה הבכור אז קודם שוכחים קצת מהרע שלנו אך דווקא זה נותן לנו כוחות לעשות תיקון ותשובה ואז מגיע אפרים שמפרה אותנו ומזכיר לנו שחטאנו אך עשינו תשובה!

בכל אופן יעקב שם יד ימין על אפרים הצעיר ואת יד שמאל על מנשה הבכור וזאת לרמז שאפרים למרות שהוא בסוף תהליך התשובה הוא העיקרי כי התכלית היא שנזכור בסוף. אם יש אדם שאני לא כל כך מחובר אליו אני מסוגל לספר לו על חטאיי-אני מעדיף לשכוח אותם, אך אם אני מחובר אליו במדרגה של אפרים אני מסוגל לספר לו גם על שגיאותיי, זכור אותם ומתוך כך לפרוח. (רבי שלמה קרליבך זצ"ל ע"פ הרבי מאיז'ביצא) בברכה שה' ישימכם כאפרים וכמנשה, וישימכן כשרה, רבקה, רחל ולאה. שבת שלום!

דבר בעיתו מה טוב – מאורעות התנ"ך בתאריך היומי, על פי ספרו של הבה"ח דוד צברדלינג ז"ל.

י"ב טבת: א בַּשָּׁנָה הָעֲשִׂירִית בְּעֶשְׂרֵי בָשָׁנִים עָשָׂר לַחֹדֶשׁ הָיָה דָּבָר יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ב בֶּן אָדָם שִׁים פָּנֶיךָ עַל פְּרֻעָה מֶלֶךְ מַצְרִים וְהִנָּבֵא עָלָיו וְעַל מַצְרִים כָּלָה: ג דָּבָר וְאָמַרְתָּ כֹה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי עָלֶיךָ פְּרֻעָה מֶלֶךְ מַצְרִים הַתֵּנִים הַגְּדֹל הַרְבֵּץ בְּתוֹךְ יַאֲכִיז אֲשֶׁר אָמַר לִי יְאִרִי וְאֲנִי עָשִׂיתִנִּי: ד וְנָתַתִּי כְּתִיב חַיִּים חַיִּים בְּלִטְיָי וְהַדְּבַקְתִּי דָגַת יַאֲכִיז בְּקִשְׁקִשְׁתֶּיךָ וְהַעֲלִיתִיךָ מִתּוֹךְ יַאֲכִיז וְאֵת כָּל דָּגַת יַאֲכִיז בְּקִשְׁקִשְׁתֶּיךָ תִּדְבֹּק: ה וְנִטְשְׁתִּיךָ הַמִּדְבָּרָה אוֹתָךְ וְאֵת כָּל דָּגַת יַאֲכִיז עַל פְּנֵי הַשָּׂדֶה תִּפּוֹל לֹא תֵאָסֵף וְלֹא תִקְבֹּץ לַחֲיַת הָאָרֶץ וְלַעֹף הַשָּׁמַיִם נָתַתִּיךָ לָאֲכָלָה: ו וַיָּדְעוּ כָּל יִשְׂרָאֵל מִצְרִים כִּי אֲנִי יְהוָה וַעַן הָיוּתֶם מִשְׁעֻנֶּת קִנָּה לְבֵית יִשְׂרָאֵל: ז בְּתַפְשָׁם בְּךָ כְּתִיב בַּכֹּפֶר בְּכַף תִּרְוֹץ וּבְקַעֲתָ לָהֶם כָּל כֶּתֶף וּבְהִשְׁעָנָם עָלֶיךָ תִּשָּׁבֵר וְהַעֲמַדְתָּ לָהֶם כָּל מִתְּנִים: ח לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי מֵבִיא עָלֶיךָ חֶרֶב וְהִכְרַתִּי מִמֶּךָ אָדָם וּבְהִמָּה: ט וְהִיְתָה אֶרֶץ מִצְרַיִם לְשִׁמְמָה וְחִרְבָּה וַיָּדְעוּ כִּי אֲנִי יְהוָה וַעַן אָמַר יְאִרִי לִי וְאֲנִי עָשִׂיתִי: י לָכֵן הִנְנִי אֵלֶיךָ וְאֵל יַאֲכִיז וְנָתַתִּי אֶת אֶרֶץ מִצְרַיִם לְחִרְבוֹת חֶרֶב שִׁמְמָה מִמְּגִדֹל סוּנָה וְעַד גְּבוּל כּוּשׁ: יא לֹא תַעֲבֹר בָּהּ רֶגֶל אָדָם וְרֶגֶל בְּהֵמָה לֹא תַעֲבֹר בָּהּ וְלֹא תִשָּׁב אֲרֻבַּעִים שָׁנָה: יב וְנָתַתִּי אֶת אֶרֶץ מִצְרַיִם שִׁמְמָה בְּתוֹךְ אֲכָצוֹת נִשְׁמוֹת וְעִרְיָה בְּתוֹךְ עֲרִים מְחֻבָּבוֹת תִּהְיֶינָה אֲרֻבַּעִים שָׁנָה וְהַפְצִיתִי אֶת מִצְרַיִם בְּגוֹיִם וְזִרְיָתִים בְּאֲכָצוֹת: יג כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה מִקֶּץ אֲרֻבַּעִים שָׁנָה אֶקְבֹּץ אֶת מִצְרַיִם מִן הָעַמִּים אֲשֶׁר נִפְצוּ שָׁמָּה: יד וְשִׁבַּתִּי אֶת שְׁבוֹת מִצְרַיִם וְהִשְׁבַּתִּי אֹתָם אֶרֶץ פְּתוּרוֹס עַל אֶרֶץ מִכּוֹרְתָם וְהָיוּ שֵׁם מַמְלָכָה שְׁפֹלָה: טו מִן הַמַּמְלָכוֹת תִּהְיֶה שְׁפֹלָה וְלֹא תִתְנַשֵּׂא עוֹד עַל הַגּוֹיִם וְהִמְעַטְתִּים לְבִלְתִּי רְדוֹת בְּגוֹיִם: טז וְלֹא יִהְיֶה עוֹד לְבֵית יִשְׂרָאֵל לְמִבְטָח מִזְכִּיר עוֹן בְּפִנוּתָם אֲסִרְיָהֶם וַיָּדְעוּ כִּי אֲנִי אֲדֹנָי יְהוִה:

(פסוק א)

(יחזקאל כט-טז)

מר"ן בן איש חי – פרשת ויחי שנה שניה.

א. הואיל וקימא לן: כל מקום שאסרו חכמים מפני מראית העין, אפילו בחדרי חדרים אסור, על-כן, מי שנשרו כליו במים, או אפילו שנשפכו עליהם מים מועטים או מי גשמים, אסור לשטחם מפני מראית העין, שלא יחשדוהו שכבסם בשבת; ואפילו שוטחם בחדרי חדרים שאין רואין שם – אסור; מיהו, לא אסרו אלא לשטחם בשבת, אבל אם היו שטוחים מערב שבת, אינו חייב לסלקן; וכן לא ישטח אדם כליו בשבת אפילו מן הזיעה.

ובסה"ק "מקבצאל" העליתי בסיעתא דשמיא: הא דאמרו "מן הזיעה" הוא אורחא דמלתא, דאין דרך לשטוח אלא אם כן יש בהם לחלוחית מים או לחלוחית זיעה, דאם הם יבשים למה ישטוחם? אבל אין הכי נמי לעניין דינא, אפילו אם יבשים אסור לשטוחן כדרך ששטוחין כלים המכובסים, מפני החשד, דהרואה אינו יודע שהם יבשים; דעיקר גזרת חז"ל הוא על השטיחה, דבעת שרואין אותו שוטח בשבת, חושדין אותו שכבסם בשבת, דלכך אם היו שטוחים מערב שבת אינו חייב לסלקן, וישארו שטוחים בשבת, כי הגזרה היא על עת ששטוח; ואפילו שנראה הבגד מרחוק שהוא יבש בעת ששטוחו, עם כל זה יחשוד שנתלכלך קצת ממנו וכבס הלכלוך; ולכן גם בגד יבש כולו לגמרי, אסור לשטחו בשבת כדרך ששטוחין כלים המכובסים, אבל לתלותו על החבל בלתי שטיחה, לית לן בה.

ועוד העליתי בסיעתא דשמיא שם, דאם עבר ושטח בגדיו בשבת, אע"פ שעשה איסור אין מחייבין אותו לסלקם ולהסירן, כי הגזרה הייתה על השטיחה וכבר עשה האיסור, ששטח ועבר על דברי חז"ל, ולמאי נפקא מינא יסירם? כי בזה לא יתקן החשד דחשו לו חז"ל על עת ששטח, דהרואה אותם שטוחין בשבת, אם לא ראה אותם ששטחם היום לא יבוא לחשדו שכבסם היום, דהא השטוחין מערב שבת אינו חייב להסירם מפני חשד זה. ואם תאמר: אכתי נחוש שמא האדם ראה בכניסת שבת את מקום זה ריקם, שלא היו בו כלים שטוחים, וחוזר ורואה אח"כ בשבת כלים שטוחין - יבוא לחשוד שכיבסם בשבת; ולכך מחמת כן צריך לגזור גם אם עבר ושטח בשבת, חייב לסלקם ולהסירם? זה אינו דאין לנו לגזור גזרות חדשות מדעתנו, מאחר דגזרת חז"ל לא הייתה אלא בעבור חשד הרואה אותו שוטח הבגד; ולכן העליתי דאם עבר ושטח, אין מחייבין אותו להסירו.

זרע שמשון - פרשת ויחי אות י'.

וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת בְּנֵי יוֹסֵף וַיֹּאמֶר מִי אֵלֶּה וַיֹּאמְרוּ יוֹסֵף אֵלֶּה אֲבֹנֵי בְנֵי הָאִשָּׁה הָאֵלֶּה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיֹּאמֶר קָהָם נָא אֵלַי וְאֶבְרָכֶם (מח ח-ט) ברש"י מי אלה, מהיכן יצאו אלה שאינם ראויין לברכה. אשר נתן לי אלקים בזה, הראה לו שטר אירוסין ושטר כתובה. יש לפרש שיעקב חשש שמא נכשל יוסף במצרים בעבירה, וגם אפשר שלא התנהג כראוי, וממילא יש פגם בבניו ואינם ראויין לברכה, על כך הראה יוסף ליעקב שטר כתובה, להראות לו שדקדק כל כך ועשה אף כתובה שזה רק מצוה דרבנן, בכדי שלא להיכשל בנישואין שאינם ראויין, ואם כן כל שכן שלא נפל בשום חטא אחר יותר גדול.

עץ החיים - פירוש הסולם על הזוהר, פרשת ויחי דף רמ"ב ע"א.

ד"א, יששכר חמור גרם וגו': פתח ואמר, לדוד ה' אורי וישעי ממי אירא וגו'.
 כמה חביבים הם דברי תורה, כמה חביבים הם אותם שעוסקים בתורה, לפני הקב"ה, כי כל מי שעוסק בתורה, אינו מפחד ממזיקי העולם, נשמר הוא למעלה נשמר הוא למטה. ולא עוד אלא שמכניע כל המזיקים שבעולם ומורידם לעמקי תהום רבה.

ת"ח בשעתא וכו': בוא וראה כשעה שבא הלילה, הפתחים של מעלה נסתמים, וכלבים וחמורים שורים ומשוטטים בעולם, וניתן רשות למזיקים להשחית, וכל בני העולם ישנים במטותיהם, ונשמות הצדיקים עולות ומתענגות למעלה. כשנתעורר רוח צפון, תחלק הלילה, 'התעוררות קדושה מתעוררת בעולם, ונתבאר בכמה מקומות.

אביעה חידות מני קדם - חידון לפרשת "איש" (שופטים פרקים יז-כא) מקבילה ל-ויחי על פי חיבורו של הבח"ה דוד צברדלינג ז"ל

**ד. איזה שבט מבקש נחלה
 כי נחלתם לא היתה גדולה**

**א. מאיזה הר היה מיכיהו
 שכל עובדי דרכים הכירוהו**

**ה. כיצד ביקש אבי הגערה
 שישארו אצלו, בלשון בקשה**

**ב. מה אמרה למיכה אמו
 לאחזר שהחזיר את הכסף שלקחזו**

**ו. איך כתוב שביום החמישי התעכבו
 למרות שללכת הם רצו**

**ג. עד איזה יום היו הכהנים
 עבודה זרה בודן עובדים**

שבת שלום

לתגובות, הקדשות והערות: or.david.way@gmail.com

פתרונות לגליון הקודם: ארבעים, בן, גדי עזים, דג, הבחורים, ותישר.

מוקדש להצלחת: נאור מאיר בן אסתר ורעייתו, אוריאל בן אלישבע חפצי ורעייתו.